

AVRUPA TEMEL HAKLAR BİLDİRGESİ

Aydınlık Dergisi, 1 Ekim 2000

Yıldırım Koç

Avrupa Birliği devlet ve hükümet başkanlarının 3-4 Haziran 1999 günleri Köln'de yapılan zirvesinde Avrupa Birliği için bir temel haklar bildirgesinin hazırlanması kararlaştırıldı. Bilindiğini umduğum gibi, Avrupa Birliği'nin ortak bağlayıcı belgelerinde (Avrupa Birliği müktesebatı) iş güvencesi, sosyal güvenlik ve sendikal haklara ilişkin önemli hiçbir güvence yer almamaktadır. Bu konularda Avrupa Birliği ülkelerinde geçerli olan haklar, ulusal mevzuattan kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, Köln zirvesinde alınan karar önemliydi.

Bu kararın arkasından Avrupa Sendikalar Konfederasyonu ve Avrupa'da toplumsal alanda etkinlik gösteren sivil toplum örgütleri bir ortak çalışma başlattı. Avrupa Birliği'nin tüm ülkelerinde 26 Mayıs 2000 tarihinden itibaren toplantılar yapıldı. Bu yıl 31 Ağustos ile 1 Eylül günleri de Brüksel'de bu ortak çalışmaların sonucu olarak "Temel Haklar: Avrupa'nın Kalbi" toplantısı yapıldı. Bu toplantıya katılma olanağım oldu.

Olayın özü ne?

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu yıllardır Avrupa Birliği'nin politikalarını adım adım izledi ve uyguladı. İzlenen çizgi, Avrupa işçi sınıfını bir işçi aristokrasisine dönüştürmek veya genellikle var olan bu niteliği sürdürmektir. Bu nedenle Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu arasında kamuoyuna yansıtılmayan bir soğukluk yaşıyor. Özel görüşmelerde bunu hemen hissediyorsunuz.

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Köln zirvesinde alınan karar doğrultusunda hazırlanacak Temel Haklar Bildirgesi'nin önemli haklar içermesini ve bağlayıcı olmasını öngörüordu.

Tam bir fiyasko yaşandı. Köln zirvesi sonrasında oluşturulan komitenin hazırladığı taslaklar hiçbir yeni hak getirmiyor ve hatta bazı alanlarda hakları geriye götürüyor.

Ağustos sonunda yapılan toplantıda bu şikayetler dile getirildi. Umutlar, bu konuda görevlendirilen komitenin 11-12 Eylül tarihinde yapacağı toplantıya bağlanmıştı. Bu toplantıda da söz konusu kötü taslak değiştirilmedi. Avrupa Birliği Konseyi'nin Ekim ayında yapılacak toplantısında ve ardından da Nis'te yapılacak zirvede bu konu karara bağlanacak. Bu toplantılarda da taslağın bu biçimiyle kabul edileceği tahmin ediliyor.

Bu konu niye önemli?

Avrupa işçi ve sendikacılık hareketinin yıllardır izlediği strateji çöküyor. Ulusötesi sermaye Avrupa sendikalarının büyük bir bölümünü kendi amaçları doğrultusunda kullandı; ancak karşılığında "sosyal diyalog" adı altında verdiği hiçbir yeni hak yok; aksine bazı hakların elden gitmesi söz konusu.

Temel Haklar Bildirgesi sürecinde Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun yaşadığı hayal kırıklığı, işçi aristokratlarının küresel kriz döneminde yaşayacakları kaçınılmaz sonuçtur.